

คํานําทําสก

ที่ นร ๐๔๐๘/๒๕๖๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๒๐๕๕/๒๕๕๕
วันที่ ๒๖ เม.ย. ๕๕
เวลา ศ. ๕๒๕

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- อ้างถึง
๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๓๐๓๓ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒
  ๒. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๖๕๘๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒
  ๓. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๕๗๘ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย คํานําร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว

จำนวน ๓ ฉบับ

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัว มรดก และการพิจารณาคดี พ.ศ. .... (นายฮอซาลี มาห์เหม็ง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี พ.ศ. .... (นายนิคมุดดิน อูมา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี พ.ศ. .... (นายวีรวัฒน์ กัลยาศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรองเนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน นั้น

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาและลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางฐะปาณีย์ อาจารย์วงศ์)

กลุ่มงานทะเบียนการ
วันที่ ๑๓/๓ / ๒๕๕๕
วันที่ ๒๑ / เม.ย. ๕๕ เวลา ๑๗.๐๐น

ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ
ด้านประสานกิจการภายในประเทศ
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการพิธีกรรม
วันที่ ๒๑ / เม.ย. ๕๕ เวลา ๑๕.๐๐น
ส่งกลุ่มงาน ส.ก.น.พร.ส.ก.น.ค. ดำเนินการ

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๔๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๓๖๗๒

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑
วันที่ ๑๐ / ๒๕๕๕
วันที่ ๒๑ / เม.ย. ๕๕ เวลา ๑๕.๐๐น

(สำเนา)

เลขรับ ๓/๒๕๕๓ วันที่ ๒๗ ม.ค. ๒๕๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ
๒. บันทึกหลักการและเหตุผล
๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็จะโปรดนำเสนอมติสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ กัลยาศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ไกวิทย์ ธารณา ผู้เสนอ (ลงชื่อ) รุจน์ ไรจนกุลเสฏฐ์ ผู้เสนอ
(นายไกวิทย์ ธารณา) (นายรุจน์ ไรจนกุลเสฏฐ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อภิชาติ การิกานุจน์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) อภิวัฒน์ เงินหมื่น ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ การิกานุจน์) (นายอภิวัฒน์ เงินหมื่น)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วัลลภพล ทีปสุวรรณ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ธนา ชีรวินิจ ผู้เสนอ
(นายวัลลภพล ทีปสุวรรณ) (นายธนา ชีรวินิจ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นาดยา เบ็ญจศิริวรรณ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) รัชฎาภรณ์ แก้วสนิท ผู้เสนอ
(นางนาดยา เบ็ญจศิริวรรณ) (นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท)

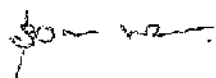
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)	ชุมพล จุลใส (นายชุมพล จุลใส)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สากล ม่วงศิริ (นายสากล ม่วงศิริ)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	สาคร เกี่ยวข้อง (นายสาคร เกี่ยวข้อง)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	อติ มะหะมัดยั้งกี (นายอติ มะหะมัดยั้งกี)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	สมควร โอษฐ์อม (นายสมควร โอษฐ์อม)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	อับดุลกา रि ม เต็งระกินา (นายอับดุลกา रि ม เต็งระกินา)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	ภุชงค์ รุ่งโรจน์ (นายภุชงค์ รุ่งโรจน์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชัยวุฒิ ผ่องแผ้ว (นายชัยวุฒิ ผ่องแผ้ว)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	ประพนธ์ นิลวัชรมณี (นายประพนธ์ นิลวัชรมณี)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	เจือ ราชสีห์ (นายเจือ ราชสีห์)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	อภิชาติ สุภาแพ่ง (นายอภิชาติ สุภาแพ่ง)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ธारा ปิตุเตชะ (นายธारा ปิตุเตชะ)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	ธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์ (นายธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พิมพ์ภัทรา วิชัยกุล (นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	เฉลิมชัย ศรีอ่อน (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	มนตรี ปาน้อยนนท์ (นายมนตรี ปาน้อยนนท์)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	มานิตย์ ภาวสุทธิ์ (นายมานิตย์ ภาวสุทธิ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ประพร เอกอูร์ (นายประพร เอกอูร์)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	ทศพล เฟ็งส้ม (นายทศพล เฟ็งส้ม)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	กัมพล สุภาแพ่ง (นายกัมพล สุภาแพ่ง)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	มารุต บุญมี (นายมารุต บุญมี)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สินิตย์ เลิศไกร (นายสินิตย์ เลิศไกร)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	

(ลงชื่อ)	บรรพพัฒน์ แก้วทอง (นายบรรพพัฒน์ แก้วทอง)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พิริยศ ราสิมมูลา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิริยศ ราสิมมูลา)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	อันวาร์ สาและ (นายอันวาร์ สาและ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สกลธี ภัททิยกุล (นายสกลธี ภัททิยกุล)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

จิราภก พิมพ์
อุษมาฯ ทาน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกและการ
พิจารณาคดี พ.ศ. ...

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกให้สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม รวมทั้งปรับปรุงการพิจารณาคดีในศาล และการอำนวยความสะดวกนอกระบบศาล รวมทั้งให้มีศาลเพื่อการนี้เป็นการเฉพาะจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี
พ.ศ. ....

รับรอง

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

๑ เมษายน ๒๕๕๔

.....
.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วย
ครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี

.....
.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วย
ครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัด
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี
นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. ๒๕๔๙

บรรดาบทกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับ
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มุสลิม” หมายความว่า บุคคลที่นับถือศาสนาอิสลามโดยการเกิดหรือการเข้ารับ
อิสลามในภายหลัง

“ตะไต้ยุติธรรม” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับพระมหากรุณาฯ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้
ทำหน้าที่เป็นผู้พิพากษาในแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลาม

“ศาล” หมายความว่า ศาลแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามหรือผู้พิพากษาหรือ
ตะไต่ะยุติธรรมที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในการพิจารณาพิพากษาและวินิจฉัยชี้ขาดคดีแพ่งเกี่ยวกับเรื่องสิทธิของ
บุคคล ครอบครัว มรดก ซึ่งมุสลิมเป็นทั้งโจทก์และจำเลย หรือมุสลิมเป็นผู้เสนอคำขอในคดี
ที่ไม่มีข้อพิพาท หรือในคดีที่เกี่ยวกับมรดกที่เจ้ามรดกเป็นมุสลิม ให้ใช้บังคับตามหลักกฎหมาย
อิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติหลักกฎหมายและวิธีพิจารณาคดี
ครอบครัวมรดกอิสลามที่ประธานศาลฎีกา จุฬาราชมนตรี และกระทรวงยุติธรรม ให้การรับรอง
แทนบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการนั้น ไม่ว่ามูลคดีเกิดขึ้นก่อน
หรือหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ กรณีที่มีความเห็นขัดแย้งหรือต้องตีความตามหลักกฎหมายอิสลามว่าด้วย
ครอบครัวมรดก ให้องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามเป็นผู้วินิจฉัย
ชี้ขาด

มาตรา ๗ ให้จัดตั้งแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามขึ้นในศาลจังหวัดตามที่มี
พระราชกฤษฎีกากำหนด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับการใช้กฎหมาย
อิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกตามมาตรา ๕ รวมทั้งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง
ให้เพิกถอนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยหรือการกระทำใด ๆ ของบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีขอบ
ด้วยหลักกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก

ให้จัดตั้งแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามขึ้นในศาลฎีกา เพื่อพิจารณาพิพากษา
คำอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลจังหวัดแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลาม

มาตรา ๘ องค์คณะผู้พิพากษาของศาลจังหวัดแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามจะต้อง
ประกอบด้วยตะไต่ะยุติธรรมจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนและผู้พิพากษาอีกหนึ่งคน จึงจะเป็น
องค์คณะในการพิจารณาพิพากษา

องค์คณะผู้พิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามจะต้องประกอบด้วย
ตะไต่ะยุติธรรมจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนและผู้พิพากษาอีกสองคนจึงจะเป็นองค์คณะ
ในการพิจารณาพิพากษา

ในการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งใดที่มีผลทำให้คดีเสร็จเด็ดขาด จะต้องกระทำโดยเสียงข้างมากของคณะตุ้ติษฎิธรรมและผู้พิพากษาในองค์คณะนั้น

มาตรา ๙ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งคณะตุ้ติษฎิธรรมจะต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้านกฎหมายอิสลาม รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้พิพากษา ยกเว้นมาตรา ๒๖ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

ให้ทำการคัดเลือกผู้ที่จะดำรงตำแหน่งคณะตุ้ติษฎิธรรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ ให้คณะตุ้ติษฎิธรรมมีฐานะเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการเทียบเท่าตำแหน่งผู้พิพากษา โดยให้ได้รับเงินเดือนค่าตอบแทนและสวัสดิการเช่นเดียวกับผู้พิพากษา

ให้นำบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การปฏิบัติหน้าที่ การรักษาวินัย การคัดค้านผู้พิพากษา ของผู้พิพากษามาใช้บังคับกับคณะตุ้ติษฎิธรรมโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและความยุติธรรมให้แก่ผู้ฟ้องคดีในการฟ้องคดีครอบครัวมรดกอิสลามต่อศาล ให้สำนักงานศาลยุติธรรม จัดให้มีเจ้าหน้าที่ศาลซึ่งสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีด้านกฎหมายอิสลามหรืออิสลามศึกษาหรือเทียบเท่าเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือในการฟ้องและดำเนินคดีโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

การยื่นคำฟ้อง คำร้องและคำขอต่อศาลตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ฟ้องคดีอาจมอบอำนาจหรือแต่งตั้งทนายความก็ได้

มาตรา ๑๒ ค่าธรรมเนียมในการฟ้องคดีหรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับคดีภายในศาลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ เมื่อมีการณีพิพาทเกี่ยวกับครอบครัวมรดกอิสลามเกิดขึ้นและคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะนำคดีขึ้นสู่ศาล หรือเมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ให้ศาลมีอำนาจเรียกคู่กรณีทั้งสองฝ่ายมาเพื่อทำการไกล่เกลี่ย

เมื่อผู้ไกล่เกลี่ยหรือคู่กรณีเสนอข้อตกลงตามคำไกล่เกลี่ย ให้ศาลพิพากษาคดีตามยอมได้

มาตรา ๑๕ ให้ศาลดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาเป็นไปตามหลักกฎหมายอิสลามที่กำหนดในข้อบัญญัติตามมาตรา ๕ และในการนี้ให้ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานมาสืบหรือซักถามพยานได้เองตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๕ ในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง คู่กรณีสามารถอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่อศาลฎีกาแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งพร้อมค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๖ กระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดีหรือการดำเนินการใดที่มีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้นำบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ให้นำบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ในส่วนที่ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดี มาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๙ ให้โอนบรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องแล้วหรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลใต้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ.๒๕๔๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นคดีของศาลแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามในจังหวัดนั้น

มาตรา ๒๐ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตะโตะยุติธรรมตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. ๒๕๘๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้มีฐานะเป็นตะโตะยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ในระยะเริ่มแรก ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัด ผู้พิพากษาศาลจังหวัด ในจังหวัดที่จัดตั้งแผนกคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม ดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแผนกคดีครอบครัวและมรดกอิสลามในศาลจังหวัด ผู้พิพากษาศาลจังหวัดแผนกคดีครอบครัวและมรดกอิสลามอีกหนึ่งตำแหน่งด้วย

ให้สำนักงานประจำศาลจังหวัดในจังหวัดที่จัดตั้งแผนกคดีครอบครัวและมรดกอิสลามในศาลจังหวัด เป็นหน่วยงานธุรการในแผนกคดีครอบครัวและมรดกอิสลามอีกหนึ่งตำแหน่งด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดกและการพิจารณาคดี
พ.ศ. ...

อนุกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนในกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม
สิทธิมนุษยชนสภาผู้แทนราษฎร อนุกรรมาธิการการศาสนาอิสลาม ในกรรมาธิการการศาสนา
สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับสภาที่ปรึกษาเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ (สสต.) ศูนย์อำนวยการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะกรรมการอิสลาม
ประจำจังหวัดสงขลา กับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัว
มรดกและการพิจารณาคดี พ.ศ. ... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรค ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมรดก
ให้สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนชาวไทยที่นับถือ
ศาสนาอิสลาม รวมทั้งปรับปรุงการพิจารณาคดีในศาล และการอำนวยความสะดวกนอกศาล
รวมทั้งให้มีศาลเพื่อการนี้เป็นการเฉพาะจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ประกอบด้วยบทบัญญัติจำนวน ๒๑ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดให้จัดตั้งแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามขึ้นในศาลจังหวัด อยู่ภายใต้สำนักงาน
ศาลยุติธรรมและเปิดทำการในศาลจังหวัดแต่ละจังหวัด

๒.๒ กำหนดให้องค์คณะผู้พิพากษาในศาลแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามในศาลชั้นต้น
ประกอบด้วย ผู้พิพากษาในศาลชั้นต้น ๑ คน ตะเียะยุติธรรม ๒ คน

๒.๓ กำหนดให้องค์คณะผู้พิพากษาในศาลฎีกาแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามประกอบด้วย
ผู้พิพากษาศาลฎีกา ๒ คน ตะเียะยุติธรรม ๓ คน

๒.๔ ใช้ระบบไต่สวนในการพิจารณาของศาลแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลาม

๒.๕ ให้ใช้กฎหมายฉบับนี้ทั่วราชอาณาจักร แต่ในชั้นแรกอาจเปิดทำการเป็นการถาวรใน
จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล และเปิดแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามกลาง
ส่วนจังหวัดอื่นอาจใช้ศาลเคลื่อนที่

๒.๖ ให้สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยคดีนอกศาลได้

- ๒.๗ กระบวนพิจารณาและกฎหมายลักษณะพยานให้เป็นไปตามหลักกฎหมายอิสลาม
- ๒.๘ ศาลแผนกคดีครอบครัวมรดกอิสลามมีสองชั้นศาล คือ ศาลชั้นต้น และศาลฎีกา